

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.004.11.2021

Pan
Michael Mazurewicz
Kierownik
Polish Investment and Trade Agency
Nairobi Office Limited

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/016 – Promocja gospodarcza Polski

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polish Investment and Trade Agency – Nairobi Office Limited Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu SA w Kenii ¹ 1 Mara Road, Flamingo Towers, Nairobi, Kenia
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michael Mazurewicz, Kierownik ZBH
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja systemu promocji polskiej gospodarki. 2. Realizacja działań z zakresu promocji polskiej gospodarki.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2021 r. z wykorzystaniem dowodów wykraczających poza ten okres, mających istotne znaczenie dla kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.
Kontrolerzy	Adam Zaborski, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/52/2021 z dnia 21 czerwca 2021 r.

(akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: ZBH lub Biuro.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania realizowane przez Polish Investment and Trade Agency – Nairobi Office Limited (Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu SA w Kenii) w zakresie promocji polskiej gospodarki.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą ZBH posiadało pełną zdolność operacyjną, którą osiągnęło w lipcu 2017 r., po dopełnieniu wszystkich formalności koniecznych do jego utworzenia i funkcjonowania.

Koszty funkcjonowania i działalności Biura w latach 2018-2021 (I połowa) wyniosły łącznie 848,8 tys. USD, z czego na realizację zadań przeznaczono 45,2 tys. USD, co stanowiło 5,3% ogółu poniesionych kosztów.

Działania ZBH w zakresie promocji gospodarki były realizowane zgodnie z roboczymi planami oraz zgodnie z umową zawartą z PAIH. Realizacja konkretnych przedsięwzięć była uzgadniania z PAIH oraz innymi podmiotami, w tym przede wszystkim Ambasadą RP w Nairobi.

W badanym okresie ZBH zorganizowało lub wzięło udział w 72 wydarzeniach o charakterze promującym polską gospodarkę, w dużej mierze bezkosztowo oraz obsłużyło 491 polskich przedsiębiorców, z tego 12 udzieliło wsparcia w procesie rejestracji firmy w Kenii. Należy jednak zwrócić uwagę, że dla przedsięwzięć promocyjnych nie były wyznaczane cele. Oceny skuteczności wydarzeń dokonywano każdorazowo po zrealizowaniu poszczególnego wydarzenia, w oparciu o założony miernik o charakterze ilościowym, którym najczęściej była liczba uczestników. Należy wskazać, że choć zostały osiągnięte założone wskaźniki wykonania zadań (liczba spotkań, liczba gości polskich stoisk na targach itp.), to nie stworzono narzędzi do oceny uzyskanych rezultatów i korzyści realizowanych działań (jaki miały wpływ na realizację celów polskiej dyplomacji w zakresie promocji gospodarki). ZBH powinno więc podjąć działania zmierzające do określenia celów oraz wypracowania wskaźników rezultatu i oddziaływania, które pozwolą sprawdzać, czy podejmowane działania promocyjne są skuteczne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

1. Organizacja systemu promocji polskiej gospodarki

Opis stanu
faktycznego

W dniu 10 października 2016 r. Rada Nadzorcza Polskiej Agencji Inwestycji i Informacji Zagranicznej SA wyraziła zgodę na utworzenie oddziału zagranicznego PAIIZ w Kenii. W dniu 25 stycznia 2017 r. zarejestrowano w Kenii spółkę pod firmą PAIiZ Limited. W związku z przekształceniem PAIIZ w Polską Agencję Inwestycji i Handlu SA, z dniem 13 kwietnia 2017 r. przekształcono Biuro w PAIH (Kenya) Limited. Od dnia 2 maja 2018 r. powołane nową spółkę o formie prawnej „limited by guarantee”⁵ pod firmą Polish Investment and Trade Agency – Nairobi Office Limited, do której od grudnia 2019 r. rozpoczęto przenoszenie dotychczasowych aktywów spółki PAIH (Kenya) Limited. Od 1 stycznia 2020 r. działalność ZBH prowadzona jest poprzez spółkę

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Forma prawna niewystępująca w polskim porządku prawnym. Rodzaj spółki ujęty w porządku prawnym głównie krajów będących byłymi koloniami Wielkiej Brytanii, używany głównie dla organizacji non-profit, które wymagają osobowości prawnej. Zwykle nie posiadają kapitału zakładowego ani udziałowców lecz członków, którzy działają jako poręczyteli zobowiązań spółki.

Polish Investment and Trade Agency – Nairobi Office Limited. W dniu 14 lutego 2020 r. zakończono proces likwidacji spółki PAIH (Kenya) Limited.

Zgodnie z przyjętą formą prawną, PAIH jest gwarantem spółki w Kenii, natomiast Polish Investment and Trade Agency – Nairobi Office Limited jest zobowiązana do wykonywania usług na rzecz PAIH.

Biuro rozpoczęło działalność 25 stycznia 2017 r. (po rejestracji), natomiast siedzibę pozyskało w lipcu 2017 r. osiągając pełną zdolność operacyjną.

Obszarem działania ZBH była Afryka Wschodnia, w tym: Kenia, Uganda i Rwanda. ZBH posiada dokumenty potwierdzające dopełnienie wszystkich obowiązków związanych z utworzeniem i działaniem wynikających z prawa miejscowego.

W wyniku udzielenia zamówienia publicznego prowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 *Prawo zamówień publicznych*⁶ PAIH zawarła w dniu 28 sierpnia 2019 r. umowę⁷ z ZBH, na realizację działań w zakresie promocji polskiej gospodarki w Kenii i Afryce Wschodniej. Przedmiotem umowy była realizacja działań promocyjnych w oparciu o zatwierdzoną każdorazowo przez PAIH koncepcję, scenariusz i projekt danego działania. Przedmiot umowy obejmował realizację w Kenii następujących usług:

- Organizację seminariów sektorowych, organizację i udział w konferencjach, organizację spotkań B2B, warsztatów, konferencji i paneli internetowych, misji gospodarczych, wystaw, targów i kongresów, misji handlowych i biznesowych polskich firm do Kenii,
- Organizację spotkań z potencjalnymi kenijskimi formami w celu budowy relacji z lokalnymi partnerami, działania na rzecz rozwoju i podtrzymywania długotrwałych relacji biznesowych z klientami, doradztwo inwestycyjne, dostarczanie raportów rynkowych oraz sektorowych zainteresowanym podmiotom,
- Stworzenie portfolio oraz obsłużenie polskich firm w celu kojarzenia ich bezpośrednio z potencjalnymi partnerami w Kenii, stworzenie bazy danych kontaktów do przedstawicieli polskich firm,
- Odbycie koniecznych wyjazdów służbowych i delegacji w celu realizacji zadań.

Wynagrodzenie za prawidłowe i kompletne wykonanie działań promocyjnych ustalono na nie więcej niż 701,3 tys. USD. Ustalono, że wynagrodzenie będzie wypłacone w transzach.

Umowa została zawarta na okres 29 miesięcy od dnia podpisania umowy, tj. do dnia 31 grudnia 2022 r. Ustalono, że ZBH zrealizuje następujące działania promocyjne:

- 1) Promocja polskich przedsiębiorstw poprzez organizację seminariów sektorowych. Organizacja, współorganizacja lub udział w konferencjach, seminariach oraz targach sektora medycznego, energetycznego, rolniczego i logistycznego – w ilości 60,
- 2) Stworzenie bazy danych z kontaktami do przedsiębiorców oraz jej bieżąca aktualizacja – w ilości 6,
- 3) Stworzenie portfolio oraz obsłużenie polskich firm (usługi informacyjno-doradcze w zależności od rodzaju zapytania ze strony przedsiębiorcy, korespondencja z przedsiębiorcą, udzielenie odpowiedzi na zapytania, sporządzanie odpowiednich raportów i analiz) w celu kojarzenia polskich firm bezpośrednio z potencjalnymi partnerami w Kenii – w ilości 350,

⁶ Dz. U. z 2018 r., poz. 1986

⁷ znak: UM/2019/0461 zmieniona aneksem nr 1 z dnia 6 maja 2021 r.

- 4) Odbycia spotkań z potencjalnymi kenijskimi firmami w celu budowy relacji z lokalnymi partnerami/przedsiębiorcami – w ilości 450,
- 5) Zorganizowanie misji handlowych/biznesowych polskich firm do Kenii – w ilości 50,
- 6) Aktywna pomoc polskim przedsiębiorcom działającym na terenie Kenii w projektach, przetargach oraz programach promocyjnych – w ilości 9,
- 7) Pomoc przy rejestracji spółek z polskim kapitałem oraz pomoc polskiemu spółkom działającym na terenie Kenii w kwestiach administracyjnych – w ilości 20,
- 8) Aktywne działanie oraz przynależność do odpowiednich stowarzyszeń w celu realizacji działań promocyjnych na terenie Kenii – w ilości 4.

(akta kontroli str. 98-116)

ZBH nie posiada regulaminu organizacyjnego. Jak wyjaśnił Kierownik ZBH, Biuro działa w oparciu o § 5 pkt 7 Regulaminu Organizacyjny PAIH⁸, który stanowi, że *ZBH jest jednostką PAIH finansowo i organizacyjnie wyodrębnioną od PAIH, posiadającą zdolność do samodzielnego zatrudniania osób fizycznych we własnym imieniu, a prace ZBH koordynowane są przez jednostkę organizacyjną PAIH – Centrum Eksportu* oraz w oparciu o zakres obowiązków Centrum Eksportu, przedstawiony w Regulaminie Wewnętrznym PAIH⁹.

ZBH zatrudniało (z uwzględnieniem zmian wynikających przekształcenia formy pranej Biura) trzy osoby:

- Kierownik ZBH zatrudniony od 1 grudnia 2016 r. (nadal) na podstawie umowy o pracę regulowanej prawem miejscowym,
- Business Development Operator, dwie osoby zatrudnione od 1 maja 2017 r. (nadal) na podstawie umowy o pracę regulowanej prawem miejscowym;

Zadania ZBH znajdują odzwierciedlenie w zakresach obowiązków pracowników. Pracownicy ZBH posiadali ubezpieczenie zdrowotne i emerytalne, na które odprowadzono składki, oraz dodatkowe korporacyjne ubezpieczenie zdrowotne. Ponadto Kierownik ZBH otrzymywał dodatek na wynajem mieszkania. Jak wyjaśnił Kierownik ZBH obsada Biura jest zgodna z zakładaną docelową liczbą pracowników i jest pochodną możliwości finansowych PAIH, która zależy od wysokości dotacji celowej udzielanej PAIH przez ministra właściwego do spraw gospodarki. W ocenie Kierownika ZBH w ZBH w Nairobi jest przestrzeń i uzasadnienie do zwiększenia obsady, co wprost przełoży się na wzmocnienie działań promocyjnych i możliwości wspierania polskiej firm.

(akta kontroli str. 11-37, 49-97, 117-137, 179-180, 216-219)

Biuro realizowało wydatki na podstawie rocznego planu finansowego na 2018 r. oraz planu finansowego na lata 2019-2021 stworzonego w oparciu o podpisaną między ZBH i PAIH SA umowę nr UM/2019/0461 z dnia 28 sierpnia 2019 r. (ze zm).

Na utrzymanie biura, w ujęciu kwartalnym, przeznaczano ok. 15,4 tys. USD, z tego: czynsz wraz parkingiem 10,3 tys. USD, usługi księgowe 3,2 tys. USD, serwis administracyjny 1,5 tys. USD, opłaty za internet i telefony 0,4 tys. USD.

Obsługę księgową Biura i roczne audyty sprawozdań finansowych były wykonywane przez lokalnych wykonawców. Jak wyjaśnił Kierownik ZBH, Biuro i jego działalność była finansowana przez PAIH. Wszystkie przelewy realizowane były przez PAIH na podstawie dokumentów księgowych przesyłanych przez ZBH. Wydatki Biura były księgowane przez zewnętrzną firmę księgową, która tworzyła niezbędne sprawozdania finansowe. Sprawozdania te były akceptowane przez PAIH.

⁸ Załącznik nr 2 do Uchwały Zarządu PAIH SA nr 13/VI/2021/O z dnia 27 kwietnia 2021 r

⁹ Załącznik nr 2 do Uchwały Zarządu PAIH SA nr 2/VI/2021/O z dnia 18 czerwca 2021 r

W ocenie audytora, sprawozdania finansowe ZBH za lata 2018-2020 były prawidłowe.
(akta kontroli str. 150-171, 181-182)

Wydatki ZBH w latach objętych kontrolą wyniosły łącznie 84,8 tys. USD, w tym:

- w 2018 r. – 241,5 tys. USD, w tym na prowadzenie biura 64,4 tys. USD, usługi prawne i doradcze – 27,9 tys. USD, wynagrodzenia – 119,9 tys. zł oraz na działalność promocyjną – 29,3 tys. USD (ok. 12,1% całości kosztów),
- w 2019 r. – 256,6 tys. USD, w tym na prowadzenie biura 73,2 tys. USD, usługi prawne i doradcze – 25,1 tys. USD, wynagrodzenia – 146,7 tys. zł oraz na działalność promocyjną – 11,6 tys. USD (ok. 4,5% całości kosztów),
- w 2020 r. – 227,7 tys. USD, w tym na prowadzenie biura 82,4 tys. USD, usługi prawne i doradcze – 2,6 tys. USD, wynagrodzenia – 141,3 tys. zł oraz na działalność promocyjną – 1,4 tys. USD (ok. 0,6% całości kosztów),
- w 2021 r. (do 30 czerwca) – 123,0 tys. USD, w tym na prowadzenie biura 43,2 tys. USD, usługi prawne i doradcze – 7,5 tys. USD, wynagrodzenia – 69,4 tys. zł oraz na działalność promocyjną – 2,9 tys. USD (ok. 2,4% całości kosztów).

(akta kontroli str. 214-215)

ZBH nie posiadało uregulowań prawnych dotyczących współpracy z ministrem właściwym do spraw gospodarki. Natomiast zakres i tryb współpracy z Ambasadą RP w Nairobi regulowało Porozumienie z dnia 8 października 2020 r. między Ministrem Spraw Zagranicznych a PAIH w sprawie współpracy w realizacji zadań z zakresu promocji polskiej gospodarki za granicą. Po podpisaniu Porozumienia, plan wspólnych działań promocyjnych na rok 2021 został uzgodniony 16 grudnia 2020 r. podczas spotkania (on-line) z udziałem Prezesa PAIH, Kierownika ZBH oraz Ambasadora RP w Nairobi. Kierownik ZBH regularnie co miesiąc spotykał się z przedstawicielem Ambasady RP w Nairobi w celu omówienia bieżących spraw oraz uzgodnienia wspólnych przedsięwzięć. Wcześniejsze plany wspólnych przedsięwzięć były uzgadniane ad hoc w trybie roboczym.

(akta kontroli str. 144-149, 175)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację działań z zakresu organizacji Biura. ZBH osiągnął pełną zdolność operacyjną, tj. dopełnił wszystkich formalności niezbędnych do jego funkcjonowania, w tym posiadał zaplecze organizacyjne i kadrowe odpowiednie do zakresu zleconych mu zadań.

2. Realizacja działań z zakresu promocji polskiej gospodarki

Opis stanu
faktycznego

ZBH nie posiadało formułowania zatwierdzonych okresowych planów działalności promocyjnej. W oparciu o umowę zawartą z PAIH, ZBH sporządzało robocze kwartalne i roczne kwartalne plany, a decyzja o realizacji bądź rezygnacji z realizacji poszczególnych przedsięwzięć była uzgadniana z PAIH.

W 2018 r. ZBH:

- zorganizował trzy wydarzenia promocyjne (targi *Propak East Africa* w dniach 26 lutego-2 marca; konferencję *Polsko-Kenijski Szczyt Zdrowia* w dniach 20-23 marca oraz targi *Farm-Tech Kenya Expo* w dniach 8-15 września), na organizację których wydatkowano łącznie 29,3 tys. USD, miernikiem

wszystkich wydarzeń była liczba polskich wystawców (minimum 5), natomiast faktycznie polskich wystawców było odpowiednio 6 i po 5,

- współorganizował trzy wydarzenia (bezkosztowo),
- uczestniczył w siedmiu wydarzeniach (bezkosztowo),
- zorganizował 31 misji handlowych polskich firm do Kenii (w tym 7 dedykowanych oraz powiązanych z udziałem w siedmiu targach i konferencjach), w trakcie których zorganizował łącznie 53 spotkania, uczestniczył w organizacji stoisk i udzielił pomocy polskim firmom w organizacji spotkań,
- udzielił pomocy w zarejestrowaniu w Kenii siedmiu firm z polskim kapitałem,
- obsłużył 102 polskie firmy, między innymi poprzez udzielenie informacji o rynku kenijskim, uwarunkowaniach prawnych, podatkowych, księgowych, procesach importu oraz listą potencjalnych kenijskich partnerów.

W 2019 r. ZBH:

- zorganizował dwa wydarzenia promocyjne (konferencje: *2nd Polish Kenya Health Summit* w dniach 7-8 listopada, na organizację której wydatkowano 9,3 tys. USD oraz *Poland Kenya Economic* w dniu 18 września (bezkosztowo), miernikiem obu wydarzeń była liczba polskich wystawców (minimum 5), natomiast faktycznie polskich wystawców było odpowiednio 5 i 2,
- współorganizował jedno wydarzenie (bezkosztowo),
- uczestniczył w siedmiu wydarzeniach (bezkosztowo),
- zorganizował 12 misji handlowych polskich firm do Kenii (wszystkie dedykowane), w trakcie których zorganizował łącznie 85 spotkań,
- udzielił pomocy w zarejestrowaniu w Kenii czterech firm z polskim kapitałem,
- obsłużył 240 polskich firm, między innymi poprzez udzielenie informacji o rynku kenijskim, uwarunkowaniach prawnych, podatkowych, księgowych, procesach importu oraz listą potencjalnych kenijskich partnerów, a także poprzez organizację spotkań B2B z potencjalnymi partnerami z Kenii.

W 2020 r. ZBH:

- zorganizował pięć wydarzeń promocyjnych (cztery seminaria poświęcone bezpieczeństwu żywności i przetwórstwu żywności, zorganizowane w siedzibie ZBH, bezkosztowo, oraz jedną konferencję *Kiambu County Dairy Cooperatives Leaders meeting – Appropriate and affordable technology for Dairy Sector*, opłaconą przez władze hrabstwa Kiambu County), przyjętym i osiągniętym celem seminariów było przygotowanie ofert handlowych dla wszystkich uczestników, natomiast nie zaplanowano miernika dla konferencji, ponieważ nie była ona finansowana ze środków ZBH,
- zorganizował jedną misję handlową polskich firm do Kenii (dedykowaną), w trakcie której zorganizował sześć spotkań,
- udzielił pomocy w zarejestrowaniu w Kenii jednej firmie z polskim kapitałem,
- obsłużył 137 polskich firm, między innymi poprzez udzielenie informacji o rynku kenijskim, uwarunkowaniach prawnych, podatkowych, księgowych, procesach importu oraz listą potencjalnych kenijskich partnerów, a także poprzez organizację spotkań B2B z potencjalnymi partnerami z Kenii. Dziewięć obsłużonych firm poinformowało ZBH o zawarciu kontraktów (branże maszyny dla sektora spożywczego, sprzęt motoryzacyjny, maszyny rolnicze,

akumulatory, urządzenia weterynaryjne i środki medyczne oraz odzież używanej).

Ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 ZBH zrezygnował lub zawiesił realizację planowanych 18 seminariów (po trzy poświęcone sektorom: budowlany, usług przemysłowych, spożywczym, zdrowia, urodoy i kosmetyków oraz FMCG i retail) oraz trzech konferencji (z planowanym udziałem kenijskich partnerów). W związku z wprowadzonymi ograniczeniami, ZBH zorganizował cztery webinaria, w których udział wzięły łącznie 242 firmy. Ustalonymi miernikami dla dwóch webinarów była liczba uczestników, którą osiągnięto w jednym (z zaplanowanych 100 uczestników, faktycznie udział wzięło 138), natomiast w drugim z zaplanowanych co najmniej 100 uczestników, faktycznie udział wzięło 49 (w ocenie ZBH wynikało to faktu niskiego zainteresowania polskiej branży kosmetycznej wejściem na rynek afrykański). Dla pozostałych dwóch przyjętym wskaźnikiem było rozpoczęcie negocjacji handlowych w wyniku webinarium. Negocjacje rozpoczęły odpowiednio dwie i jedna firma.

(akta kontroli str. 172-186, 190-213)

Szczegółowa kontrola działania promocyjnego (dobór losowy) pn. *Farm-Tech Kenya Expo* (Technologie rolnicze) nie wykazała nieprawidłowości.

Targi odbyły się w dniach 12-13 września 2018 r. w Naivaszha. ZBH uzyskało zgodę PAIH na realizację działania. Przygotowując się do udziału w imprezie, w marcu 2018 r. ZBH wysyłało zaproszenia do 19 polskich firm zidentyfikowanych jako potencjalnie zainteresowanych uczestnictwem. Pięć firm wyraziło chęć uczestnictwa w imprezie. Firmy te oraz ich produkty przed rozpoczęciem targów zostały zaprezentowane kenijskim przedsiębiorstwom z branży rolniczej. Pozwoliło to nawiązać wstępne kontakty, by na Targach firmy mogły rozmawiać o konkretnych zagadnieniach.

Przed rozpoczęciem targów, ZBH wykonało niezbędne czynności: opłaciło przestrzeń wystawową i pokryło koszty budowy Polskiego Pawilonu, zarezerwowało miejsca hotelowe dla polskich uczestników, zorganizowało transport delegacji z Nairobi do Naivasha oraz uczestniczyło w organizacji polskiego stoiska.

Podczas targów przedstawiciele polskich zakładów odbyli szereg spotkań biznesowych. Ich efektem było zawarcie trzech umów eksportowych.

Koszty udziału polskich firm na *Targach Farm-Tech Kenya 2018* poniosło ZBH. Wyniosły one łącznie 13,6 tys. USD.

Nie określono celu wydarzenia. Przyjętym miernikiem była liczba polskich/miejscowych uczestników targów. Założono, że będzie on zrealizowany, gdy weźmie w nich udział pięć firm. Wskaźniki zostały zrealizowany.

(akta kontroli str.216-242)

NIK zauważa, że nie ustalono celów, jakie mają być osiągnięte w wyniku podejmowanych działań promocyjnych. Przyjęte cele powinny być precyzyjne, mierzalne, osiągalne, istotne i określone w czasie. Dla części realizowanych przedsięwzięć nie ustalono mierników, a dla większości przedsięwzięć ustalono mierniki, których stopień realizacji nie odzwierciedla osiągniętych korzyści więc nie mogą one stanowić podstawy do podejmowania przyszłych decyzji i właściwego planowania przyszłych przedsięwzięć. Zastosowano jedynie mierniki ilościowe (liczba uczestników wydarzenia, liczba spotkań), bez próby określenia jakichkolwiek mierników jakościowych (oddziaływanie, rezultatu).

Jak wyjaśnił Kierownik ZBH, polskie firmy uczestniczące w zorganizowanej w 2018 r. konferencji *Polsko-Kenijski Szczyt Zdrowia (Polish-Kenyan Health Summit)* pozytywnie oceniły jej efekty. Głównym celem konferencji była promocja polskich rozwiązań telemedycznych, który został osiągnięty, ponieważ dwie polskie firmy rozpoczęły sprzedaż na rynku kenijskim instrumentów telemedycznych do badań EKG wraz z oprogramowaniem. Rezultaty tego wydarzenia skłoniły ZBH do zorganizowania

podobnej imprezy w kolejnym roku, pn. *Drugi Polsko-Kenijski Szczyt Zdrowia* (zrealizowany w dniach 7-8 listopada 2019 r.). Według dalszych wyjaśnień Kierownika ZBH, ta formuła działań zaczęła przynosić lepsze efekty, dlatego od 2019 r. ZBH skupiło się na organizacji konferencji i seminariów, które były tańsze w organizacji (organizowano je głównie w sali konferencyjnej ZBH) i pozwalały odpowiednio dobrać uczestników (zapraszano osoby decyzyjne reprezentujące firmy z branż będących tematem seminariów). Oorganizowano seminaria, które poświęcano konkretnym sektorom gospodarki, a mniejsza liczba uczestników spotkań pozwalała na budowanie bliższych relacji biznesowych oraz dużo głębszą dyskusję merytoryczną.

Według wyjaśnień Kierownika ZBH, pandemia COVID-19 wpłynęła w sposób istotny na pracę Biura, wymuszając dokonanie zmian w planie pracy. Istotne zmiany nastąpiły od kwietnia 2020 r. Z 21 wydarzeń konferencyjnych i seminaryjnych musiano zrezygnować. Przyjęto wówczas zasadę zwiększenia kontaktów między polskimi i kenijskimi firmami przy użyciu dostępnych komunikatorów elektronicznych. W wyniku tej sytuacji zmniejszona została ilość organizowanych misji handlowych do Kenii, tj. fizycznego przybycia polskich przedsiębiorców do Kenii. Zaistniała sytuacja spowodowała oszczędności finansowe wynikające z odwołania działań promocyjnych i podpisania w dniu 6 maja 2021 r. aneksu nr 1 do umowy nr UM/2019/0461 z dnia 28 sierpnia 2019 r., w wyniku którego zmniejszono kwotę przeznaczoną na promocje gospodarczą o 153 936 USD, do kwoty 701 264 USD.

(akta kontroli str. 172-186)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez ZBH działań z zakresu promocji gospodarki. Przy dokonywaniu oceny uwzględniono zmiany wynikające ze skutków pandemii COVID-19. Działania te były realizowane zgodnie z roboczymi planami oraz zgodnie z umową zawartą z PAIH. Realizacja konkretnych przedsięwzięć była uzgadniania z PAIH oraz innymi podmiotami, w tym przede wszystkim Ambasadą RP w Nairobi. Należy jednak zwrócić uwagę, że dla przedsięwzięć promocyjnych nie były wyznaczane cele. Oceny skuteczności wydarzeń dokonywano każdorazowo po zrealizowaniu poszczególnego wydarzenia, w oparciu o założony miernik o charakterze ilościowym, którym najczęściej była liczba uczestników. Należy wskazać, że choć zostały osiągnięte założone wskaźniki wykonania zadań (liczba spotkań, liczba gości polskich stoisk na targach itp.), to nie stworzono narzędzi do oceny uzyskanych rezultatów i korzyści realizowanych działań (jaki miały wpływ na realizację celów polskiej dyplomacji w zakresie promocji gospodarki). ZBH powinno więc podjąć działania zmierzające do określenia celów oraz wypracowania wskaźników rezultatu i oddziaływania, które pozwolą sprawdzać, czy podejmowane działania promocyjne są skuteczne.

IV. Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

Prawo zgłoszenia za-
strzeżeń

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 01 grudnia 2021 r.

Kontroler
Adam Zaborski
Główny specjalista kp.

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora Maciej Maciejewski

/-/